

Πολιτισμός

BIBΛΙΟ

Βασιλείου Ν. Τατάκη: Απομνημονεύματα

Μια βιογραφική μυθιστορία

Συνεχίζοντας, το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας, το σοβαρό εκδοτικό του έργο, έδωσε στη δημοσιότητα, πρόσφατα και στη σειρά της "Νεοελληνικής Προσωπογραφίας" τα Απομνημονεύματα, με τη μορφή της βιογραφικής μυθιστορίας, του φιλόλογου και καθηγητή του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Βασιλείου Τατάκη (MIET Αθήνα 1993, σ.σ. 672). Η απομνημόνευση της ζωής σημαντικών μορφών της νεοελληνικής ιστορίας, δεν θα είχε ξεχωριστή έννοια και δεν θα πρόσφερε εποικοδομητικά στοιχεία στην αυτογνωσία μας, αν δεν συμπεριλαμβάνει φιλοσοφικούς και κοινωνικούς στοχασμούς, που οι προεκτάσεις τους να επισημαίνουν τις εποχές και τα γεγονότα. Η εμπειρία, η ζωή και η δράση του Βασ Τατάκη καλύπτει τα τρία πρώτα τρία τέταρτα του αιώνα μας, που υπήρξαν πλούσια σε κοσμογονικά γεγονότα και καταγαιστικά μαζί, τόσο στον εθνικό μας βίο όσο και στον διεθνή χώρο. Η γερή φιλολογική και φιλοσοφική συγκρότηση του Βασ. Τατάκη καθιστά τα Απομνημονεύματά του έγκυρη πηγή ά-

ντλησης στοιχείων για τον προβληματισμό του πνευματικού και επιστημονικού κόσμου και της παιδείας ειδικότερα στα πρώτα εβδομήντα χρόνια του αιώνα μας. Το χειρόγραφο του ο συγγραφέας το τελείωσε στα 76 του χρόνια, σε στιγμές που οι θαριές σκιές στην προσωπική του και εθνική ζωή του πλάκωναν τη ψυχή. Τότε αποφάσισε να μιλήσει με εξομολογητική ειλικρίνεια για τον εαυτό του, για το περιβάλλον του, την επαγγελματική, πνευματική, εκπαιδευτική και επιστημονική του πορεία, σε μια εποχή με συνταρακτικές περιόδους ακμής και παρακμής και ένα πλήθος πρωταγωνιστών και της μιας και της άλλης κατηγορίας. Από τα στοιχεία αυτά

και τις αντίστοιχες εξομολογητικές και αξιολογικές κρίσεις και προτάσεις του, προκύπτουν θαρυσήμαντες θέσεις, όπως η πίστη στη διαχρονική αξία του ελληνικού πολιτισμού, του οποίου την ευγενέστερη και υψηλότερη έκφραση, τη φιλοσοφία, τόσο συστηματικά, πρωτότυπα και έγκρυσ διερεύνησε και πρόβαλε σε όλες ακριβώς τις περιόδους της. Παράδειγμα ο ίδιος υψηλού φρονήματος, καθυπόταξε τις όποιες δικαιολογημένες προσωπικές απογοητεύσεις και πικρίες στη λογική της αντικειμενικής εξιστόρησης των γεγονότων που και θωματικά ενστερνίστηκε και εμπνεύστηκε διδάξε σ' όλες τις βαθμίδες της ελληνικής εκπαίδευσης και ιδιαίτερα και στον ευρύτερο ελληνόφωνο χώρο.

Το μορφωτικό ίδρυμα της Εθνικής τράπεζας, με την τριαντάχρονη παρουσία του στον πνευματικό χώρο της Ελλάδας, πρόσφερε, ακόμη μίαν αξιόλογη έκδοση που επαυξάνει το εύρος της εθνικής μας αυτογνωσίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΥΓΟΓΙΑΝΝΗΣ